

BOŽÍ SLOVO PRO CÍRKEV A SVĚT

RECENZE APOŠTOLSKÉ EXHORTACE VERBUM DOMINI

Adrian Graffy

Článek představuje nový dokument, vydaný v originále 30. září 2010. Vydání oficiálního českého překladu připravuje Karmelitánské nakladatelství. Článek je převzat a přeložen z internetového časopisu *Scripture Bulletin* – Volume XLI, No. 1. Dostupné na: cbagb.org.uk/pdfs/146_SBJan2011_article3.pdf

Nový milník

Posynodální apoštolská exhortace o Božím slově *Verbum Domini* nazývá konstituci druhého vatikánského koncilu *Dei Verbum* „milníkem v dějinách církve“. Mohli bychom říci, že *Verbum Domini*, které v názvu používá synonymum koncilního dokumentu, je rovněž takovým milníkem. Apoštolská exhortace nemá pochopitelně stejný význam a *Verbum Domini* dokládá závislost na *Dei Verbum* častými citacemi a narážkami. Přesto může být považována za milník, neboť **hodnotí pokrok**, kterého katoličtí křesťané dosáhli v **porozumění a používání Písma** během čtyřiceti pěti let od zakončení druhého vatikánského koncilu. Uspořádáním synodu o Božím slově se církev pokusila zamyslet nad naplňováním pokynů koncilu a nad tím jak čelit novým výzvám, s nimiž současná doba konfrontuje věřící křesťany.

Verbum Domini je mnohem delší než krátká dogmatická konstituce o Božím zjevení. Obsahuje kolem 40 000 slov a výslovně se odvolává na mnoho *Propozic*, které byly na závěr synodu předány papeži Benediktovi. **Tento dokument je význačným projevem kolegiality**. Hodnota příspěvku Benedikta XVI. spočívá už v tom, jak vnímá více než 250 biskupů, představených řeholních společenství a jiných účastníků, kteří se shromáždili v Římě v říjnu roku 2008 jako představitelé místních církví.

Verbum Domini tvoří tři základní části, na začátku je úvod a na konci závěr. První část, *Verbum Dei* (Boží slovo), uvažuje o teologickém významu Božího slova. *Verbum in Ecclesia* (Slovo v církvi) pojednává o Božím slově v církvi, v liturgii a jiné činnosti církve, zatímco *Verbum Mundo* (Slovo světu) se zamýšlí nad tím, co má Boží slovo sdělovat dnešnímu světu. Papež Benedikt uvádí na začátku každé části citát z prologu Janova evangelia, aby tak povzbudil k zamyšlení nad Bibli. Výslovně a opakovaně se připomíná Pavlův rok, který se v katolické církvi slavil od června roku 2008 do června roku 2009 jako připomínka dvoutisícího výročí Pavlova narození. Nadšení z této připomínky bylo silným impulsem pro jednání synodu.

Zkoumání Božího slova

První část exhortace *Verbum Domini* je teologicky nejpracovanější. Začíná oddílem „Bůh, který oslovuje“ a obsahuje rozsáhlé zkoumání významu slovního spojení „Boží slovo“. Slovo je „základem veškeré skutečnosti“ a tato zvěst je pro nás „osvobozujícím slovem“ (čl. 8). Pak je citován třetí článek *Dei Verbum*: „Bůh, který skrze Slovo všechno stvořil i udržuje v bytí, dává o sobě neustále svědectví ve věcech stvořených“ (čl. 8). **Stvoření je kontext, v němž se má naslouchat Božímu slovu**. Tato skutečnost vede k úvaze o „realismu slova“. „Realista je ten, kdo v Božím slově rozpoznává základ všeho“ (čl. 10). Věci, jimž lidé důvěřují, se často ukážou jako prchavé, jak se dostatečně projeví v nedávných dobách.

O Božím záměru a „sestoupení“ k lidem svědčí především vtělení Slova, jehož prostřednictvím Bůh pronáší své definitivní slovo

lidstvu. Toto slovo vidíme v poníženosti jesliček, v Ježíšových slovech a ve „slově o kříži“. **Na kříži se Slovo „stává hrobovým tichem, neboť se vyjádřilo vyčerpávajícím způsobem** a nevynechalo nic z toho, co nám mělo sdělit“ (čl. 12). Je tajemstvím vzkříšení, že toto zmlknutí Slova odhaluje jeho „autentický a definitivní význam“ (čl. 12). Ježíš pak, jak tvrdí *Dei Verbum* (ve čl. 2), je „plností veškerého zjevení“.

Následuje zkoumání **role Ducha Svatého** ve vztahu k Božímu slovu, jež vede ke zmínce o tradici. Odvolávkou na *Dei Verbum* (čl. 7) se připomíná úloha Ducha Svatého při vzniku evangelii. Takto jsou připraveny následující odstavce exhortace, které zkoumají otázky, jakými jsou **inspirace a pravda Písma**. Přitom je často připomínáno učení koncilu. Papež Benedikt vyzývá k „hlubšímu a adekvátnímu studiu těchto skutečností, aby tak bylo možné lépe odpovědět na požadavky týkající se interpretace posvátných textů podle jejich povahy“ (čl. 19).

Druhý oddíl první části se zabývá odpovědí člověka Bohu, který oslovuje. **Vlastní odpovědi Bohu je víra, ale lidé mohou odmítnout přijetí Božího slova**. Dokument připomíná, že v naší době je Boží slovo často považováno za nedůležité, či dokonce „ohrožující autonomii člověka“ (čl. 23). V závěru oddílu je pozornost věnována Marii, která „znázorňuje církev naslouchající Božímu Slovu“ (čl. 27).

Výklad a jeho úskalí

Třetí oddíl první části, „hermeneutika Písma svatého v církvi“, tvrdí, že „autentická hermeneutika Bible může být uplatňována pouze v rámci víry církve“ (čl. 29). **Duch Svatý, který inspiroval Písmo, inspiruje také jeho výklad**. Písmo vzniklo v kontextu víry a mělo by být vykládáno ve společenství věřících. „Bible byla sepsána Božím lidem pro Boží lid“ (čl. 30). „Kniha je vlastním hlasem putujícího Božího lidu, a jenom ve víře tohoto lidu se ocitáme takřikajíc ve správné tónině chápání Písma svatého“ (čl. 30). Často se zde odkazuje na dokument Papežské biblické komise, který byl vydán v roce 1993 s názvem *Výklad Bible v církvi*. Citován je oddíl II, A, 2: „**Správné poznání biblického textu je přístupné jen člověku, který má živý vztah k tomu, o čem text mluví**“ (čl. 31).

Poznatek, že Písmo by mělo být „duší posvátné teologie“, vede k vyslovení „hluboké vděčnosti“ exegetům a teologům, kteří „se zápalem, účastí a kompetencí hledají význam biblických textů“ (čl. 31). Synod požaduje, aby se dále zkoumal a objasňoval vztah mezi biblickými vědami a teologií.

Uznává se přínos historicko-kritické exegeze a jiných metod. Použití takových metod je nevyhnutelné, protože dějiny spásy „nejsou mytologií ani čistou historií a měly by být studovány metodami seriózního historického bádání“ (čl. 32). Myšlenky papeže Lva XIII. a Pia XII. v encyklikách *Providentissimus Deus* a *Divino Afflante Spiritu* povzbudily vědecký přístup v hledání pravého významu

Písma. Nejzajímavějším cílem musí však být „vysvětlení významu biblického textu jako Božího slova pro současnou dobu“ (čl. 33).

Následující odstavec je nadepsán „koncilní biblická hermeneutika“ a odkazuje na čl. 12 *Dei Verbum*. **Texty se mají nejprve zkoumat tak, aby se stanovilo, co posvátní autoři zamýšleli.** Zahrnuje to „studium literárních žánrů a historického kontextu jako základních prvků pro porozumění významu, zamýšlenému posvátnými autory“ (čl. 34). Když je dokončen tento výzkum textů, **mají být vnímány v jednotě s celým Písmem.** V úvahu se musí vzít tradice a analogie víry jako cesta, jejímž prostřednictvím se dosáhne pravdy víry jako celku.

Následuje varování před „dualistickým přístupem“ k Písmu, který by vytvářel překážku mezi exegezí a teologií a umožňoval tak „sekularizovanou hermeneutiku“. Bible se nevztahuje pouze k minulosti, její **výklad musí počítat s neustálými „Božími zásahy“ do lidských dějin** (čl. 35). Papež Benedikt pak odkazuje na učení papeže Jana Pavla II. o víře a rozumu a povzbuzuje tak k vhodnému přístupu k biblickým textům. Víra bez rozumu vede k fundamentalismu, zatímco rozum bez víry by mohl způsobit „vyloučení Boha z lidských dějin“ (čl. 36).

Pak se dokument zabývá různými významy Písma. Hledání prvotně zamýšleného smyslu je vždy prvním krokem, ale **víra vede k duchovnímu smyslu s jeho různými rozměry.** „Objevování vzájemného vztahu mezi různými smysly Písma se tudíž stává podstatným krokem na cestě od litery k Duchu“ (čl. 38).

foto: archiv redakce

Trvalý význam knih Starého zákona se připomíná odkazem na dokument Papežské biblické komise *Židovský národ a jeho svatá Písma v křesťanské Bibli*. Zdůrazněny jsou židovské kořeny křesťanské víry, vysvětlen je vztah kontinuity a diskontinuity mezi oběma Zákony. Kristovo velikonoční tajemství plně odpovídá „předobrazům Písma“, nyní je zjeveno „způsobem, který nebylo možné předvídat“ (čl. 40).

Verbum Domini zdůrazňuje „**nenahraditelný význam Starého zákona pro křesťany**“. „Nesmíme nikdy zapomenout, že Starý zákon má svou vlastní hodnotu Zjevení“ (čl. 41). Židovské chápání Písma může poskytnout pomoc křesťanské četbě a studiu. Přirozeně je zde odkaz na obtížné pasáže Bible, které se zde nazývají „temnými“ pasážemi, v nichž násilí a nemravnost způsobují problémy s porozuměním. Příležitost upozornit na učení konstituce *Dei Verbum* (čl. 15) o prvcích, které jsou v Písmu „nedokonalé a časově podmíněné“, zůstala nevyužita. Je však připomenuto, že „biblické zjevení je hluboce zakořeněno v dějinách“ a že Boží plán se „zjevuje postupně“ (čl. 42).

Dokument se znovu věnuje fundamentalistickému výkladu Písma; tématu, které velmi zajímalo účastníky synodu. Citovány jsou významné úseky z dokumentu *Výklad Bible v církvi*. *Verbum Domini* tvrdí, že „správnou odpovědí na fundamentalistický přístup je výklad Písma svatého s vírou“, který musí být prováděn tak, aby se nezanedbalo „lidské zprostředkování inspirovaného textu a jeho literární žánry“ (čl. 44).

První část *Verbum Domini* končí několika doporučeními pro pastorači. Pomýšlí na dialog mezi pastýři, teology a exegety. Nezapomíná na **význam četby Písma v ekumenickém kontextu**. Zdůrazňuje dále, že kandidáti kněžství by měli být vyškoleni k četbě Písma podle pokynů koncilu. „Studenti potřebují nejen znalost původních jazyků, v nichž byla Bible sepsána, a vhodných metod výkladu, ale také hluboký duchovní život, neboť Písmu lze porozumět, jen když se prožívá“ (čl. 47).

Nakonec se připomíná vliv Písma na život svatých, jakými byli sv. Antonín, sv. František, sv. Dominik, sv. Terezie z Avily, sv. Terezie z Lisieux a několik svatých moderní doby.

Slovo v liturgii

Druhá část dokumentu *Verbum Domini* opět navazuje na učení konstituce *Dei Verbum*. S odvoláním na úvodní slova konstituce definuje církev jako „společenství, které naslouchá Božímu slovu a hlásá je“ (čl. 51). Každý křesťan je povolán naslouchat slovu a stát se hlasatelem slova. Církev zvěstuje Písmo a naslouchá Písmu v různých obdobích liturgického roku a „učí se takto žít z hlubokého významu Božího slova“ (čl. 52). Napomáhat tomuto procesu je povinností pastýřů a všech, kdo se angažují v pastorační práci.

Hluboký vztah mezi slovem a svátostí není dostatečně docenován. Zvláště to platí o Eucharistii. Dokument hovoří o „svátostném charakteru“ slova: podobně jako je Kristus přítomen ve svátosti Eucharistie, je také přítomen v hlášeném slově. Hluboké porozumění svátostnému charakteru Božího slova může tudíž vést k jednotnějšímu pochopení tajemství zjevení, které se uskutečňuje „činy a slovy, jež navzájem vnitřně souvisejí“; docenění této skutečnosti může jen „prospět duchovnímu životu věřících i pastorační činnosti církve“ (čl. 56).

V lekcionáři revidovaném druhým vatikánským koncillem je snazší vnímat „souvislost mezi čteními ze Starého a Nového zákona“, jež vede k poznání Krista jako klíčové postavy a velikonočního tajemství jako klíčové události (čl. 57). Dokument připomíná široce ekumenické používání lekcionáře, který „je užíván a oceňován i společenstvími, která ještě nejsou v plné jednotě s katolickou církví“ (čl. 57).

V praxi se klade větší důraz na úlohu lektorů. Tito muži a ženy, povolání k této službě, by měli získat přípravu „biblickou, liturgickou i technickou“ (čl. 58). Lektor by si měl uvědomovat smysl

úryvku a přednášet jej „nikoli silou svého hlasu nebo pomocí technických prostředků“ (čl. 58). Častá nesrozumitelnost čtení předčítaných při liturgii slova je vážný problém, který často zabraňuje zbožnému a chápavému vnímání Božího slova v kontextu liturgie.

Svěcení kazatelé Božího slova by měli postupovat takovým způsobem, že „povedou k hlubšímu porozumění Božímu slovu, takže může nést ovoce v životě věřících“ (čl. 59). Je třeba vyhnout se rozvlácným a abstraktním homiliím, rovněž tak „neužitečným odbočkám, které zaměřují pozornost spíše na kazatele než na jádro evangelia“ (čl. 59). Krátké a aktuální úvahy mají být proneseny také ve všední dny, neboť „mohou pomoci věřícím přijmout hlásané slovo a nechat je nést ovoce v jejich životě“ (čl. 59).

Synod vyzývá k používání Písma při slavení jiných svátostí, zvláště svátosti smíření a pomazání nemocných. Denní modlitbou církve, „privilegovanou formou naslouchání Božímu slovu“ (čl. 62), může být celý den posvěcován nasloucháním slovu a modlitbou žalmů. Boží lid by se měl v hojnější míře připojovat k ranním chválám a k nešporám. „Mohlo by to vést k lepšímu seznámení věřících s Božím slovem“ (čl. 62).

V závěru této části o liturgii následuje několik praktických návrhů. Bohoslužby slova, při nichž se neuděluje žádná svátost, jsou označeny jako „privilegované příležitosti k setkání s Pánem“ (čl. 65). Bohoslužby slova se konají, když nemůže být slavena Eucharistie z důvodu nepřítomnosti kněze. Jsou zvláště doporučeny o poutích, misiích a duchovních obnovách.

Následuje oddíl o „slově a tichu“. Objevovat Boží slovo znamená objevovat ticho. Maria, která byla už dříve nazvána „matkou Božího slova“ a „matkou víry“ (čl. 27), je nyní označena jako „žena slova a neoddelitelně i žena ticha“ (čl. 66). V liturgii je ticho „součástí slavení“ (čl. 66).

Boží slovo a pastorační činnost

Jde o pozoruhodný oddíl, který představuje reálnou výzvu. Pro zajímavost je přibližně stejně dlouhý jako předcházející oddíl o Božím slově v liturgii. Poněvadž je liturgie privilegovaným místem hlásání Božího slova, patří k pastorační péči v křesťanském společenství, že „osobní a komunitní setkání s Božím slovem může posloužit jako základ duchovního života“ (čl. 72). V tomto bodě vyjadřují biskupové i papež Benedikt naději na „nové období větší lásky k Písmu svatému u všech členů Božího lidu“ (čl. 72).

Opět se odkazuje na světce a jejich přesvědčení, že láska k Písmu vede k lásce ke Kristu. Zdůrazněna je pastorační rada sv. Jeronýma, podle níž má být Písmo středem křesťanského života. Skutečně pozoruhodné je v tomto oddílu, že Bible by měla „inspirovat veškerou pastorační práci“ (čl. 73). Jsou aktivity křesťanského společenství orientovány k posílení a prohloubení víry v Krista? Synodu je jasné, že **tam, kde schází opravdové porozumění Bibli, mohou vznikat různé druhy pastoračních problémů, jako např. vznik sekt.**

Je jasné, že **práce katechetů musí být prostoupena znalostí Bible.** Potřebná průprava se zde nazývá „biblickou formací křesťanů“. „Všichni křesťané a zvláště katecheté potřebují vhodnou formaci“ (čl. 75). Mají-li se naplnit pokyny dokumentu *Verbum Domini*, bude nezbytné **doprovázet lidi novým způsobem a na mnoha dalších stupních, než se to činilo doposud.**

V závěru druhé části dokumentu *Verbum Domini* se objevuje rada zvláštním skupinám a pro zvláštní situace. Jsou-li všichni

křesťané **povoláni ke svatosti, která by měla být živena Písmem,** svěcení služebníci mají zvláštní odpovědnost, aby četli a meditovali Boží slovo. Biskupům je doporučeno, aby následovali příkladu Panny Marie, označené jako „Panna naslouchající“ (čl. 79). Kněží jsou chápáni jako „první služebníci Božího slova“ (čl. 80), jáhnové jako „autoritou vybavení hlasatelé Božího slova“ (čl. 81). Ke studiu Písma a lásce k němu jsou vyzváni ti, kdo formují budoucí řeholníky, zasvěcené osoby a věřící laikové, zvláště v rodinách. „Laici mají být vyškoleni v rozpoznávání Boží vůle prostřednictvím důvěrné znalosti slova, které se v církvi čte a studuje pod vedením legitimních pastýřů“ (čl. 84). **Zvláštní pozornost náleží darům žen při zkoumání a hlásání Božího slova.** „Jsou schopny vést lidi k naslouchání Božímu slovu, radostnému prožívání osobního vztahu k Bohu. Poukazují na význam odpuštění a sdílení v duchu evangelia“ (čl. 85).

Další rada se týká **lectio divina**, četby Písma v atmosféře modlitby podle starobylé církevní tradice. Taková modlitba by měla vést k aktivitě ve prospěch Božího lidu, neboť **věřící má „učinit svůj život darem pro druhé v lásce“** (čl. 87). Následuje povzbuzení k mariánské modlitbě, jako je růženec, který může být doprovázen čtením z Bible, a modlitba Anděl Páně. Na závěr uvažují biskupové o situaci křesťanů ve Svaté zemi a těm, kdo v ní žijí, adresují povzbudivé poselství solidarity. Nazývají Svatou zemi „pátým evangeliem“.

Misionářská církev

Třetí část exhortace, která je nadepsaná *Verbum Mundo* (Slovo světu), zvažuje, jakou zvěst by křesťané měli nést světu. Křesťané jsou povoláni, aby se ve stopách svatého Pavla obraceli k lidem všech národů a kultur. Hlásat evangelium není „volitelným a doplňkovým prvkem“ v životě církve (čl. 93), zvěst je výzvou. **„Nemají se kázat jen slova útěchy, ale spíše slovo, které rozděljuje, které vyzývá k obrácení a které otevírá cestu k setkání s Jediným, z něhož vyrůstá nové lidstvo“** (čl. 93).

Synodální otcové vyjadřují svou hlubokou vděčnost všem, kdo přijali výzvu k evangelizaci. Tento široký záběr misie v podobě nové evangelizace má svou protikladnou stránku ve společenstvech, v nichž sekulární kultura zničila křesťanství. Požadují se **nové cesty pro sdílení Božího slova.** Svatý stolec zřídil nedávno novou „Papežskou radu pro novou evangelizaci“, aby byla nápomocná při plnění tohoto úkolu.

Papež Benedikt připomíná rovněž svědectví, která zazněla během synodu ze strany těch, kdo žijí uprostřed nepřátelství a pronásledování. „S hlubokou bratrskou láskou objímáme věřící všech těch křesťanských společenství, zvláště v Asii a v Africe, kteří riskují svůj život nebo vyloučení ze společnosti pro svou víru“ (čl. 98).

Církev, která slouží Slovu

„Boží slovo klade důraz na potřebu naší angažovanosti ve světě a naši odpovědnost před Kristem, Pánem dějin“ (čl. 99). Křesťané jsou povoláni, aby se zapojili do práce ve prospěch spravedlnosti, smíření a míru. **Boží slovo inspiruje lidi, aby žili ve spravedlnosti;** „jednoznačně odhaluje nespravedlnost a podporuje solidaritu a rovnost“ (čl. 100).

Verbum Domini tvrdí: „Prvotně je úkolem věřících laiků, formovaných ve škole evangelia, aby se přímo zapojili do politických a společenských aktivit“ (čl. 100). Podtržen je význam sociální nauky církve, založené na Písmu. Papež Benedikt tvrdí, že náboženství „nemůže nikdy ospravedlňovat nesnášenlivost a válku“ (čl. 102). Křesťané musejí usilovat o dosažení smíření mezi národy.

Pak se uvažuje o různých skupinách. Mladí lidé jsou se svou „spontánní otevřeností v naslouchání Božím slovu“ připraveni pomáhat těm, kdo to potřebují (čl. 104). Přistěhovalci mají naslouchat slovu evangelia, a jsou-li křesťané, mají šířit jeho zvěst. Synodní otcové projeví zvláštní zájem o ty, kdo trpí: „Když se zdá, že lidská slova umlkají před tajemstvím zla a utrpení a že naše společnost oceňuje život tehdy, jestliže odpovídá jistým standardům výkonnosti a životní úrovně, Boží slovo nám umožňuje vidět, že právě tyto momenty jsou tajemně obejmuty Boží láskou“ (čl. 106).

Písmo ukazuje neustále zvláštní Boží lásku k chudým, kteří jsou „prvními adresáty evangelijní zvěsti; potřebují nejen chléb, ale také slovo života“ (čl. 107). Chudí se také mohou stát hlasateli, když se uprostřed chudoby svěří Bohu. Chudí mají moudrost, které se ostatní mohou učit.

Ochrana životního prostředí je dalším bodem. Písmo učí, že stvořená skutečnost je dílem Stvořitele. Nikdy by neměla být považována za „materiál, který je možné bez výčitek drancovat“ (čl. 108). Místo drancování a znetváření přírody by měla nastoupit ekologie inspirovaná Písmem, která uznává dobro stvořených věcí a hodlá je uchovat.

Závěrečný oddíl třetí části se zabývá vzájemným ovlivňováním světa kultury a světa víry. Překlady Bible mají mít přednost, aby Boží slovo, které přesahuje kulturu, mohlo promlouvat ke všem. „V dnešním sekularizovaném světě by měla náboženství vést ke způsobu uvažování, které vnímá všemohoucího Boha jako základ všeho dobra, nevyčerpatelný zdroj mravního života a oporu hlubokého smyslu pro všeobecné sourozenectví“ (čl. 117).

V závěru uvažuje papež Benedikt znovu o Marii, tentokrát nazývané „Matka Slova a Matka radosti“ (čl. 124). **Dokument končí závěrečnou výzvou všem křesťanům, aby rostli v poznání Božího slova.** Vyzváni jsou všichni, „každý muž a žena, včetně těch, kdo odpadli od církve, kdo ztratili víru nebo nikdy neslyšeli zvěst o spáse“ (čl. 124).

Verbum Domini je velmi rozsáhlý dokument, bohatý na teologický obsah. Povzbuzuje k prožívání křesťanského života, který je živěn Božím slovem podle situace každého člověka. Členění a užitečné mezinadpisy mohou při četbě napomoci. Věrně navazuje na *Dei Verbum* a je dalším impulsem k nabytí znalosti Písma a lásky k němu. Především představuje výraznou výzvu pastýřům církve, když ujišťuje, že „**biblická formace**“ křesťanů má být podporována na všech úrovních a že je třeba postarat se o to, aby se Bible stala inspirací všech pastoračních aktivit církve.

Překlad a úprava: Petr Chalupa

Poznámka:

Provizorní překlad exhortace od P. Milana Glasera, SJ, je dostupný na internetových stránkách české redakce Vatikánského rozhlasu – <http://www.radiovaticana.cz> – v rubrice Svatý otec – encykliky, exhortace.

Summary: **The God's Word for the Church and the World**

The post-synodal apostolic exhortation on the Word of God – *Verbum Domini* – is a milestone in the Church's history. It evaluates the progress Catholics have made in their understanding and use of the Scriptures in the forty-five years since the end of Vatican II. By holding a Synod on the Word of God the Church set out to review the implementation of the Council's directives, and to confront the new challenges which the present time sets before Christian believers.

PODNĚTY KATOLICKÉ BIBLICKÉ FEDERACE K PASTORAČNÍ SLUŽBĚ

Katolická biblická federace (KBF) sdružuje všechny národní katolické biblické instituty, celkem na 300 institucí z celého světa. Z českých institucí je členem KBF České katolické biblické dílo (dále ČKBD). Cílem federace je pěstovat a podporovat práci katolických organizací zaměřených na biblicko-pastorační službu, které po celém světě spolupracují s biskupy, aby „Boží slovo bylo dostupné všem“ (jak ukládá konstituce II. VS *Dei Verbum* v článku 6).

Plenární zasedání KBF se koná jednou za šest let, poslední, v pořadí sedmé, se uskutečnilo v roce 2008 v Tanzánii. Během každého plenárního shromáždění bývá vypracován závěrečný dokument, který vystihuje ducha tohoto shromáždění. Skládá se obvykle ze dvou částí: první je poselství, které vyplyne z dynamiky samého plenárního shromáždění, druhou tvoří záměry federace pro příštích šest let. Závěrečné dokumenty ze dvou posledních shromáždění jsou přeloženy a zveřejněny na stránkách ČKBD v rubrice „O nás“.

Tématem posledního plenárního shromáždění bylo „Boží slovo – zdroj smíření, spravedlnosti a míru“ a bylo doplněno biblickým citátem „jsme vyslanci Kristovi“ (2 Kor 5,19–20). Dále vybíráme několik bodů z obecných priorit, které formulovala KBF v Tanzánii pro léta 2008–2014. Nabízíme vám je jako inspiraci pro pastorační plány farností, případně pro diecézní pastorační plány:

- biblické oživení veškerého života církve, aby veškerá pastorační služba byla inspirována a ožívována Božím slovem;
- podpora biblické formace všech lidí šířících evangelium: laiků, zvláště pak katechetů, zasvěcených osob, kněží a biskupů – poskytnutím hlubší znalosti Písma, radostného obrácení vůči Slovu, biblické spirituality se schopností rozvíjet tvořivé metody a dovednosti pro biblickou pastorační práci; Taková průprava musí být součástí formačních programů teologických fakult a formačních institucí;
- podpora tvořivé lectio divina, která dbá na kontext a která může usnadnit větší soulad mezi vírou a životem a povede k proměně společnosti;
- ožívování základních církevních komunit a jiných malých křesťanských společenství, aby se opravdově zaměřovala na četbu Bible; to předpokládá podporu vedení laiků, prohloubení víry v rodinách a kladení důrazu na zvláštní hermeneutické perspektivy (např. perspektivu žen, mužů, dětí, mládeže, původních obyvatel a etnických skupin přistěhovalců);
- podpora oživení vycházejícího z Bible mezi dětmi, mládeží a vysokoškolskými studenty, aby skrze Boží slovo našli opravdovou cestu k životu v plnosti;
- tvořivý a inovační způsob používání elektronických a digitálních médií pro přenos a šíření biblického poselství;
- zesílení našich snah o ekumenický, mezináboženský a mezikulturní dialog a dialog se všemi lidmi dobré vůle s cílem smíření, spravedlnosti a míru.

Zpracováno podle www.biblickedilo.cz